

Robespierre là nhân vật Jacobin đã đi u hành các chính sách. Sau này, nhiều người đã t cáo Robespierre là kẻ đ c tài, khát máu, m dân... nhưng cũng có những người khác l i coi ông là một người lý t ng, nhìn xa, một nhà ái qu c v i m c đích dân ch . Dù cho s phê phán có sai bi t, song ai cũng công nh n ông ta là một người l ng thi n, thanh liêm và có nhi t tâm cách m ng, v i t tâm vào các năm đ u c a cu c Cách M ng, trái h n v i s tàn ác và không nhân nh ng trong các năm v sau. Robespierre cũng là một người tin t ng vào s quan tr ng c a các đ c tính (virtues) hay tinh th n công ích, không v l i, vì ông cho rằng m t n c C ng Hòa ph i g m có các công dân t t và l ng thi n.

Maximilien Robespierre (1758-94) sinh ngày 6 tháng 5 năm 1758 t i Arras, h c Lu t khoa t i Arras và Paris r i hành ngh Lu t S t i thành ph quê h ng, n i này ông n i danh v kh năng trí th c và tính l ng thi n. Ông đã t ng c g ng đòi h i h y b án t hình và t ch i làm quan tòa tuyên cáo lo i án đó. Robespierre là một người hâm m J. J. Rousseau và khi cu c Cách M ng Pháp x y ra, ông cho rằng đó là c h i đ thi t l p nên m t xã h i lý t ng theo quan ni m c a v tri t gia k trên. Năm 1789, Robespierre đ c b u làm đ i bi u t i H i Ngh các Giai C p r i tr nên người lãnh đ o nhóm Jacobin. Robespierre cũng góp công vào vi c t ch c ra Công Xã Paris và v i tài hùng bi n, ông đã đòi h i ph i xét x Vua Louis 16 và hoàng h u. Ông đã tuyên b rằng "Nhà Vua ph i ch t đ Đ t N c có th s ng" (Louis 16 must die that country may live).

Ch ng trình c i cách c a Robespierre th i đó là xóa b tình tr ng vô chính ph , d p tan các xung đ t trong xã h i, ch ng tr các công cu c ph n cách m ng trong n c và đánh th ng cu c chi n tranh v i các n c ngoài b ng cách đ ng viên toàn dân và t t c tài nguyên, r i v sau m i thi t l p nên m t đ nh ch dân ch , kh i đ u b ng vi c l p hi n cho các giai c p th p kém.

H i Ngh Qu c c th i đó đã cho phép l p ra y Ban An Toàn Công C ng (the Committee of Public Safety) đi u hành chính quy n. y Ban này g m có 12 người b u lên m i tháng trong đó Robespierre là một nhân vật có nhi u nh h ng, ngoài ra còn có George Danton, Jean Marat, St. Just, Couthon là người b li t m t ph n, Lazaire Carnot là m t sĩ quan cách m ng Pháp...

Trong tình trạng kh n tr ng đó, y Ban An Toàn Công C ng đã ho t đ ng nh m t n i các chi n tranh, m t lo i đ c tài t p th . y Ban này đã cho ph bi n b n "Thông Báo Lu t Pháp" (Bulletin des lois) qua đó đòi h i m i người dân ph i tuân theo các đi u l . y Ban cũng t p trung uy n hành vào trung ng đ ng th i kêu g i m i người dân đ u quân qua b n văn kêu

gọi "levée en masse" (đồng viên tập thể). Các nhà khoa học tài giỏi của nước Pháp thời đó cũng đóng góp sức vào các công cuộc khảo cứu hữu ích, gồm có các nhà bác học Lagrange, Lavoisier, Lamark... Chính quy định thời đó cũng kiểm soát sự lưu thông vàng xuýt cặng, chặn đồng viên cứu cứu tích trữ, thực phẩm được phân phối qua Ủy Ban Đời Sống (Subsistence Commission) như đồ đồng thời "assignat" không còn bở mất giá.

Ủy Ban An Toàn Công Cộng cũng tin tưởng vào nền kinh tế thị trường tự do (free market economy), khuyến khích các nông dân làm ăn cá thể nhập vào thị trường đó, chính quy định Pháp còn thiêu nhu cầu thu thuế và pháp luật pháp quyền thị trường. Tháng 6 năm 1793, Ủy Ban kể trên đã đồng nghị một bản Hiến Pháp Cộng Hòa theo đó có cuộc phổ thông cứu phiêu cứu của nam giới, nhập ngũ rởi bản Hiến Pháp này đã bở tởm hoãn vô hạn định. Các tập sách mạng về nông nghiệp được Ủy Ban cho phổ biến để dạy cho nông dân cách trồng lúa hữu hiệu. Viên mạng trưởng Quân Sự và chủng trình giáo dục chủng bách là nhập chủng trình hành đồng cứu Ủy Ban. Cuối năm 1793, Hội Nghị Quốc gia lập ra một kế hoạch xóa bỏ Thiên Chúa Giáo (dechristianization) thay vào đó bằng viên tôn thờ một Đồng Thiêng Liêng (the Supreme Being), đây là một thể tôn giáo tự nhiên thể thên (a deistic natural religion), chấp nhận sự hiện hữu của Thiên Đàng và sự vĩnh cửu của Linh Hồn.

Đồng đồng tan các chủng chủng Hội Cách Mạng, Hội Nghị Quốc gia và Ủy Ban An Toàn Công Cộng đã cho lập ra một cơ quan chủng sát chính trị tối cao, gọi là Ủy Ban An Ninh Tổng Quát (the committee of General Security) có mục đích bởo vệ Nước Cộng Hòa, chủng loại các kẻ thù. Ngày 17-9-1793, một đồng luật được thông qua cho phép nhóm Jacobin hay Ủy Ban An Ninh có quyền bởt giam bởt chủng chủng nào bở nghi ngờ chủng chủng Hội Cách Mạng.

Vào mùa thu năm 1793, các chủng cứu một nhóm quân phiệt "enragés" bở bởt và các chủng cách mạng cứu phổ biến bởt đồng cứu chủng đoán. Các nhân vật chủng chủng đoàn như Jacques Hébert, vốn là một nhà báo, vốn là một thành viên cứu của Công Xã Paris, đã bở Robespierre gọi là các chủng "củng cách mạng" (ultra revolutionaries), một sự chủng chủng cứu của bè nhóm này đã bở đưa lên máy chém. Tháng 3 năm 1794, Công Xã Paris bở giới tán rởi Robespierre chủng chủng nhieu chủng chủng trong nhóm cứu ông ta nỏm giở các chủng quan công quyền chủng cứu.

Robespierre cũng khai trừ một sự chủng chủng thu chủng cánh thể như George Danton và các chủng chủng tởng, chủng thể hiện là bởt chủng chủng cứu tài chính và thể p xúc chủng phe chủng cách mạng. George Danton (1759-94) là một trong các nhà lãnh đạo cứu của cuộc Cách Mạng Pháp và cũng là chủng chủng đưa hàng ngàn chủng chủng đưa lên máy chém. Danton sinh ngày 26-10-1759 thể Arais-sur-Aube, nước Pháp, là con cứu của một luật sư. Thể thu chủng, Danton đã có chủng năng chủng hùng biện. Năm 1780, Danton lên Paris chủng Luật Khoa rởi thể năm 1787, lãnh chủng Luật Sự thể Hội Đồng Hoàng Gia (the Royal Council). Năm 1790, Danton là sáng chủng viên cứu của Câu Lạc Bộ Cordeliers, một thể

ch&#c c&#a các nhà cách m&#ng quá khích. Năm sau, để tránh b&# vây b&#t, Danton ph&#i ch&#y qua n&#c Anh r&#i tr&# v&# Pháp và vào ngày 10-8-1792, ông đã lãnh đ&#o cu&#c t&#n công vào Đ&#n T&#n T&#n. Sau đó, Danton tr&#n nên B&# Tr&#ng T&# Pháp c&#a chính ph&# lâm th&#i. Do có tài hùng bi&#n, Danton đã hô hào H&#i Ngh&# Qu&#c &#c ch&#ng l&#i vi&#c xâm lăng c&#a quân Ph&# và ông cũng là m&#t trong các ng&#i b&# phi&#u k&#t án Vua Louis 16 và hoàng h&#u.

Trong th&#i k&# kh&#ng b&#, Danton đã cùng v&#i Jean Paul Marat và Robespierre đ&#u hành &#y Ban An Toàn Công C&#ng. Ch&# đích c&#a Danton là sau khi chính quy&#n cách m&#ng đã &#n đ&#nh, các cu&#c ngo&#i xâm đ&# đ&#c đ&#y lui và các nhóm b&#o hoàng đã b&# đ&#p tan, c&#n ph&#i ph&#c h&#i l&#i s&# hòa đ&#u trong các chính sách cách m&#ng. Nh&#ng Danton đã b&# Robespierre t&# cáo là mu&#n ph&#c h&#i v&#ng quy&#n và tham nhũng, nên b&# b&#t và ch&#t trên máy chém vào ngày 5-4-1794. Dù sao George Danton v&#n đ&#c nh&#u ng&#i coi là m&#t trong các lãnh t&# có kh&# năng nh&#t và không v&# k&#.

Trong th&#i k&# Kh&#ng B&# c&#a n&#c Pháp t&# năm 1793 t&#i năm 1794, vào kho&#ng 40,000 ng&#i đã b&# gi&#t, m&#t s&# l&#n khác b&# c&#m tù. Riêng t&#i thành ph&# Paris k&# t&# tháng 9-1793 t&#i tháng 6-1794, vào kho&#ng 2,500 ng&#i đã b&# đ&#a lên máy chém guillotine. Ngày này qua ngày khác, l&#i máy chém này không lúc nào ng&#ng r&#i! Trong s&# các n&#n nhân c&#a các cu&#c thanh tr&#ng, 8 % thu&#c giai c&#p quý t&#c, 14 % là gi&#i t&# s&#n, nh&#t là nh&#ng k&# n&#i lo&#n t&#i mi&#n Nam c&#a n&#c Pháp, gi&#i tu sĩ có 6 % n&#n nhân trong khi h&#n 70 % ng&#i b&# gi&#t là các nông dân và công nhân. N&#c C&#ng Hòa Pháp đ&#c đ&#t căn b&#n trên tinh th&#n c&#a "B&#n Tuyên Ngôn các Quy&#n L&#i c&#a Con Ng&#i" nh&#ng các tàn sát trong th&#i k&# kh&#ng b&# này l&#i r&#t vô nhân đ&#o và t&#i m&#t vài n&#i, đã c&#c k&# tàn ác ch&#ng h&#n t&#i mi&#n Nantes, 2,000 ng&#i ch&#ng đ&#i cách m&#ng đã b&# đ&#a lên các con ph&# và nh&#n chìm ngoài kh&#i!

Chi&#n th&#ng quân s&# c&#a n&#c Pháp, s&# chán n&#n c&#a dân chúng đ&#i v&#i vi&#c phân ph&#i th&#c ph&#m c&#a th&#i k&# kh&#ng b&#, đ&#i v&#i c&#nh tàn sát c&#a nhóm ng&#i c&#c đoan do Robespierre lãnh đ&#o, nh&#t là sau cái ch&#t c&#a George Danton, các thành viên c&#a H&#i Ngh&# Qu&#c &#c b&#t đ&#u lo ng&#i cho s&# ph&#n c&#a h&# tr&#c c&#nh đ&#c tài khát máu c&#a Robespierre. H&# t&# h&#i: "ngay c&# m&#t lãnh t&# c&#a đ&#ng Jacobin còn b&# đ&#a lên máy chém thì ai trong chúng ta s&# đ&#c an toàn?". Nh&#u ng&#i đã nghi ng&# Robespierre mu&#n tr&#n nên m&#t k&# đ&#c tài.

Ngày 27 tháng 7, Robespierre nói tr&#c H&#i ngh&# Qu&#c &#c, ông ta đã ch&# trích m&#i công vi&#c còn dang đ&# trong th&#i gian qua và đ&#a ra m&#t danh sách ghi tên các k&# ph&#n b&#i đang mu&#n phá h&#y N&#n C&#ng Hòa, và Robespierre cũng ám ch&# r&#ng m&#t s&# k&# này đang n&#m ngay trong H&#i Ngh&# Qu&#c &#c. Chính vào lúc này, m&#t đ&#i bi&#u ng&#i phía sau trong phòng h&#i đã hô l&#n: "Tôi đòi ph&#i b&#t gi&# Robespierre". C&# phòng h&#i l&#n vang lên câu nói: "Đ&# đ&#o k&# b&#o quy&#n". M&#t Robespierre tái đ&#. Ông ta c&# nói l&#n nh&#ng gi&#ng nói đã b&# ti&#ng hô hoán

Maximilien Robespierre và cuộc Cách Mạng Pháp 1789

Tài liệu: Phạm Văn Tuấn

Tháng 13; Số 17, Tháng 7 Năm 2009 22:37

Cả hai trong số đó. Một đội binh đã la lên: "Máu của Danton đã làm mờ mắt người".

Ngay sau đó, Hội nghị Quốc gia đã được thanh trừng bởi người bạn Robespierre. Ngày 28 tháng 7 năm 1794 (tức là ngày 8 tháng Thermidor), Robespierre và đồng bọn 22 người đã bị chặt đầu trên máy chém guillotine.